

Välfärdsområdesfullmäktige 28.4.2026

Svar på den av ledamot af Hällström och 35 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om den svenskspråkiga funktionshindersservicen i välfärdsområdet

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Öberg Benita

Beslutsförslag

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. anteckna välfärdsområdesstyrelsens svar på fullmäktigefrågan för kännedom och

Svar på frågan som riktats till välfärdsområdesstyrelsen

1. Kartläggning av brister i den svenskspråkiga funktionshindersservicen och att göra användarna delaktiga i processen

Välfärdsområdets strategi styr mot kundorienterad och verkningsfull förnyelse av tjänster.

Respons av klienter samlas in på olika sätt: enkäter per textmeddelande som skickas efter att tjänsten erhållits, responsapparater på enheterna, responskanaler på webbplatsen, anmärkningar samt respons i samband med att servicen ges. Dessutom görs riktade klientundersökningar till exempel i utvecklingsprojekt. Undersökningarnas resultat används i utvecklingen av tjänsterna.

Inom funktionshindersservicen används ännu inte responsinsamling per textmeddelande, men planering av tjänsten kommer att inledas under 2026. För närvarande pågår ett utvecklingsprojekt inom boendeservicen, i vilket man kommer att engagera boende på funktionshindersservicens boendeenheter och de boendes anhöriga till exempel genom intervjuer.

I samband med utvecklingsprojekten övervägs alltid vilket sätt som är bäst för att göra klienterna delaktiga. I engageringen måste klienternas behov och funktionsförmåga beaktas. Som

stöd för planeringen av att engagera klienter och deras anhöriga har vi för personalen under början av året skapat en verktygslåda för delaktighet, där olika sätt och metoder för delaktighet har sammanställts. Verktygslådan hjälper också till att välja det mest effektiva sättet eller metoden.

2. Konkreta åtgärder för att ge svenskspråkiga personer intellektuell funktionsnedsättning experthjälp och service på deras eget modersmål

Svenskspråkig tal- och ergoterapi för barn med funktionsnedsättning har utvecklats på svenska och de är nu centraliserade under ett team.

Klientstyrningen inom boendeservicen fungerar på båda nationalspråken. Däremot råder det brist på svenskspråkig boendeservice, särskilt i Raseborg, där behovet av svenskspråkig boendeservice är stort. På boendeenheterna behövs fler anställda som kan svenska.

Det förekommer utmaningar i tillgången till svenskspråkig service i vissa specialtjänster inom funktionshinderservicen. För att säkerställa bättre tillgång till svenskspråkig service har samarbetsavtal ingåtts med andra välfärdsområden för vissa tjänster (se punkt 4).

Möjligheterna att ta kontakt har förbättrats något. Välfärdsområdet har den 1 oktober 2025 öppnat en rådgivningsenhet för socialservice, som centraliserat tar emot alla kontakter som gäller socialservice för personer under 65-år. Enheten fungerar som en gemensam första kontakt för hänvisning till tjänster för både invånare och myndigheter.

3. Kommunikation och tillgängligheten av information för anhöriga som söker stöd och information

Socialservicens rådgivning betjänar klienter mångsidigt och information och stöd kan fås med låg tröskel i olika situationer. På välfärdsområdets webbplats ges information om aktuella ärenden, även gällande funktionshinderservice, både på finska och svenska.

4. Samarbete med Egentliga Finlands välfärdsområde och andra aktörer gällande samarbetsavtal om ordnande av tvåspråkiga tjänster

Samarbetsavtalet om ordnande av tvåspråkiga tjänster godkändes i januari 2025. Det är ett huvudavtal utifrån vilket avtalsparterna kan ingå separata serviceavtal om svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster.

Västra Nylands välfärdsområde köper och säljer tjänster som hör till funktionshinderservice i enlighet med 39 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård av/till följande: Helsingfors stad, Östra-Nylands välfärdsområde, Österbottens välfärdsområde, Vanda och Kervo välfärdsområde samt Egentliga-Finlands välfärdsområde.

Förteckningen över tjänster i de serviceavtal som ingåtts under hösten 2025 har uppdaterats. I samma uppdatering har varje organisation även kartlagt de tjänster där det finns behov av samarbete, det vill säga tjänster som är utmanande att producera som egen verksamhet, eller där välfärdsområdet har möjlighet att erbjuda tjänsten till andra välfärdsområden.

Avtalets genomförande följs upp av en nätverksgrupp för samarbetsavtalet, vars inrättande bestäms i avtalet. Gruppen sammanträder minst fyra gånger per år och dess uppgift är att upprätthålla en aktuell förteckning över tjänster samt över de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster gällande vilka parterna har identifierat ett behov av samarbete samt över de välfärdsområden som erbjuder tjänsterna.

Verksamheten följs kontinuerligt upp och bland annat förhandlingar med olika serviceproducenter utvärderas. Genom kartläggningen av tjänster som alla tvåspråkiga välfärdsområden, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen har gjort är det möjligt att få en bättre helhetsbild än tidigare av vilka tjänster som kan erbjudas inom ramen för samarbetsavtalet. Genom kartläggningsarbetet och utvecklingen av de egna tjänsterna fördjupas också förståelsen för servicebehovet.

2. konstatera att fullmäktigefrågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Bilaga

- 1 Ledamot af Hällströms fråga till välfärdsområdesstyrelsen om den svenskspråkiga funktionshinderservicen i välfärdsområdet

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026 § 56

§ 56

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar ge följande svar på frågan som framställts till välfärdsområdesstyrelsen:

Svar på frågan som riktats till välfärdsområdesstyrelsen

1. Kartläggning av brister i den svenskspråkiga funktionshinderservicen och att göra användarna delaktiga i processen

Välfärdsområdets strategi styr mot kundorienterad och verkningfull förnyelse av tjänster.

Respons av klienter samlas in på olika sätt: enkäter per textmeddelande som skickas efter att tjänsten erhållits, responsapparater på enheterna, responskanaler på webbplatsen, anmärkningar samt respons i samband med att servicen ges. Dessutom görs riktade klientundersökningar till exempel i utvecklingsprojekt. Undersökningarnas resultat används i utvecklingen av tjänsterna.

Inom funktionshinderservicen används ännu inte responsinsamling per textmeddelande, men planering av tjänsten kommer att inledas under 2026. För närvarande pågår ett utvecklingsprojekt inom boendeservicen, i vilket man kommer att engagera boende på funktionshinderservicens boendeenheter och de boendes anhöriga till exempel genom intervjuer.

I samband med utvecklingsprojekten övervägs alltid vilket sätt som är bäst för att göra klienterna delaktiga. I engageringen måste klienternas behov och funktionsförmåga beaktas. Som stöd för planeringen av att engagera klienter och deras

anhöriga har vi för personalen under början av året skapat en verktygslåda för delaktighet, där olika sätt och metoder för delaktighet har sammanställts. Verktygslådan hjälper också till att välja det mest effektiva sättet eller metoden.

2. Konkreta åtgärder för att ge svenskspråkiga personer intellektuell funktionsnedsättning experthjälp och service på deras eget modersmål

Svenskspråkig tal- och ergoterapi för barn med funktionsnedsättning har utvecklats på svenska och de är nu centraliserade under ett team.

Klientstyrningen inom boendeservicen fungerar på båda nationalspråken. Däremot råder det brist på svenskspråkig boendeservice, särskilt i Raseborg, där behovet av svenskspråkig boendeservice är stort. På boendeenheterna behövs fler anställda som kan svenska.

Det förekommer utmaningar i tillgången till svenskspråkig service i vissa specialtjänster inom funktionshinderservicen. För att säkerställa bättre tillgång till svenskspråkig service har samarbetsavtal ingåtts med andra välfärdsområden för vissa tjänster (se punkt 4).

Möjligheterna att ta kontakt har förbättrats något. Välfärdsområdet har den 1 oktober 2025 öppnat en rådgivningsenhet för socialservice, som centraliserat tar emot alla kontakter som gäller socialservice för personer under 65-år. Enheten fungerar som en gemensam första kontakt för hänvisning till tjänster för både invånare och myndigheter.

3. Kommunikation och tillgängligheten av information för anhöriga som söker stöd och information

Socialservicens rådgivning betjänar klienter mångsidigt och information och stöd kan fås med låg tröskel i olika situationer. På välfärdsområdets webbplats ges information om aktuella ärenden, även gällande funktionshinderservice, både på finska och svenska.

4. Samarbete med Egentliga Finlands välfärdsområde och andra aktörer gällande samarbetsavtal om ordnande av tvåspråkiga tjänster

Samarbetsavtalet om ordnande av tvåspråkiga tjänster godkändes i januari 2025. Det är ett huvudavtal utifrån vilket avtalsparterna kan ingå separata serviceavtal om svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster.

Västra Nylands välfärdsområde köper och säljer tjänster som hör till funktionshinderservice i enlighet med 39 § i lagen om

ordnande av social- och hälsovård av/till följande: Helsingfors stad, Östra-Nylands välfärdsområde, Österbottens välfärdsområde, Vanda och Kervo välfärdsområde samt Egentliga-Finlands välfärdsområde.

Förteckningen över tjänster i de serviceavtal som ingåtts under hösten 2025 har uppdaterats. I samma uppdatering har varje organisation även kartlagt de tjänster där det finns behov av samarbete, det vill säga tjänster som är utmanande att producera som egen verksamhet, eller där välfärdsområdet har möjlighet att erbjuda tjänsten till andra välfärdsområden.

Avtalets genomförande följs upp av en nätverksgrupp för samarbetsavtalet, vars inrättande bestäms i avtalet. Gruppen sammanträder minst fyra gånger per år och dess uppgift är att upprätthålla en aktuell förteckning över tjänster samt över de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster gällande vilka parterna har identifierat ett behov av samarbete samt över de välfärdsområden som erbjuder tjänsterna.

Verksamheten följs kontinuerligt upp och bland annat förhandlingar med olika serviceproducenter utvärderas. Genom kartläggningen av tjänster som alla tvåspråkiga välfärdsområden, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen har gjort är det möjligt att få en bättre helhetsbild än tidigare av vilka tjänster som kan erbjudas inom ramen för samarbetsavtalet. Genom kartläggningsarbetet och utvecklingen av de egna tjänsterna fördjupas också förståelsen för servicebehovet.

Dessutom beslutar välfärdsområdesstyrelsen föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. anteckna välfärdsområdesstyrelsens svar på fullmäktige frågan för kännedom och
2. konstatera att fullmäktige frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Ledamot af Hällström och 35 andra ledamöter ställde vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 24 februari 2026 § 13 en fråga till välfärdsområdesstyrelsen gällande den svenskspråkiga funktionshinderservicen i välfärdsområdet.

Behörighet

Enligt 27 § i förvaltningsstadgan kan ledamöter framställa frågor till välfärdsområdesstyrelsen om ärenden som gäller välfärdsområdets eller välfärdsområdeskoncernens förvaltning.

Om frågan har undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter ska välfärdsområdesstyrelsen ge sitt svar på frågan senast vid det första sammanträdet som hålls efter att nio veckor förflutit sedan frågan lämnades in till välfärdsområdesfullmäktiges sekreterare eller meddela orsaken till att frågan ännu inte kunnat besvaras. Frågan och svaret på den eller meddelandet om orsaken till att frågan inte har besvarats ska tas upp på föredragningslistan för välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria